

PÅFVEN PIUS X:es
DEKRET

AF DEN 7 AUGUSTI 1910

ANGÅENDE

FÖRSTKOMMUNIKANTERNAS ÅLDER

STOCKHOLM

1912

Jim
Hansen (MS)
Lag

PÅFVEN PIUS X:es DEKRET

AF DEN 7 AUGUSTI 1910

ANGÅENDE

FÖRSTKOMMUNIKANTERNAS ÅLDER

STOCKHOLM
1912

TRYCKT HOS
P. PALMQUISTS AKTIEBOLAG, STOCKHOLM 1912.

DEKRET

angående förstkommunikanternas ålder

utfärdadt af den h. Sakramentskongregationen på
befallning och med bemyndigande af
vår Helige Fader Pius X.

HVILKEN innerlig kärlek Kristus hyste till barnen, medan han lefde här på jorden, därom vittna de hh. evangelierna tydligt. Han tyckte om att umgås med dem; han brukade lägga sina händer på dem, taga dem i sin famn och välsigna dem. Han näpste sina lärjungar, då de jagade bort dem, och tillrättavisade dem med de allvarliga orden: *»Låten de små barnen komma till mig och förmenen dem det icke, ty Guds rike hörer sådana till»*. (Mark. 10 kap. 13—16 v.). Och huru högt han satte deras oskuld och själsrenhet, det visade han på ett tydligt sätt, då han, efter att hafva kallat ett barn till sig, sade till sina lärjungar: *»Sannerligen säger jag eder: Utan att i varden såsom barn, skolen I icke inkomma i himmelriket. Och den som mottager ett sådant barn i mitt namn, han mottager mig»*. (Matth. 18 kap. 3—5 v.).

På grund af dessa ord har den katolska kyrkan allt ifrån sin begynnelse sökt föra de små barnen till Kristus genom den h. kommunionen, hvilken den brukade gifva dem, medan de ännu lågo vid modersbröstat. Detta ägde rum samtidigt med dopet, såsom det finnes föreskrifvet i nästan alla äldre handböcker ända upp till det 13:de århundradet, och detta bruk har på några ställen bibehållit sig ändå längre fram i tiden; hos grekerna och i orienten finnes det ännu den dag, som i dag är. För att undgå faran af att särskildt de diande barnen icke skulle kunna svälja det konsekrerade brödet, blef det därför snart ett bruk att gifva dem den h. kommunionen endast under vinets gestalt.

Men icke blott i förening med själfva dopet, utan äfven flera gånger efter detsamma blefvo de små barnen vederkvickta vid det himmelska gästabudet. Ty dels hade man på några platser för sed att meddela småbarnen den h. kommunionen strax efter prästerskapet, dels var det annorstädes bruk att gifva dem de rester, som blefvo öfver vid de vuxnas kommunion.

Detta bruk bortlades sedan i den latinska kyrkan, och man började i stället gifva barnen plats vid Herrens bord, först när deras förstånd var någorlunda utveckladt och de hade någon förståelse af detta allraheligaste sakrament. Detta nya förfaringsätt, som redan förut blifvit godkändt af några enskilda synoder, blef år 1215 högtidligen gilladt af det fjärde allmänna lateranska kyrkomötet, som i

sin berömda 21:sta kanon (kyrkostadga) ålade alla troende, som hade nått till medveten ålder, att anamma botens och altarets allraheligaste sakrament. Ordalydelsen var följande: »Alla troende af bägge könen skola, när de nått till medveten-ålder, minst en gång om året lönligen skrifva alla sina synder för den därtill förordnade prästen och efter förmåga söka utföra den dem ålagda botöfningen samt åtminstone vid påsktiden vördnadsfullt mottaga den h. nattvardens sakrament, så vida de icke — efter att hafva rådfört sig med den förordnade prästen — af ett eller annat tillräckligt skäl skulle anse det riktigare att för en tid afhålla sig därifrån».

Kyrkomötet i Trient godkände (4 kap. 21:sta sessionen, angående kommunionen) denna bestämmelse utan att dock på något sätt uttala sig emot det gamla förfaringssättet att gifva barnen den h. kommunionen, innan de kommit till medveten ålder, och mötet uttalade sin fördömelse öfver den motsatta uppfattningen med följande ord: »Om någon förnekar, att alla troende af bägge könen, sedan de uppnått medveten ålder, äro förpliktade att hvarje år mottaga den h. kommunionen, åtminstone vid påsktiden, såsom det är vår heliga moder kyrkans påbud, den varde utesluten ur kyrkan». (8 kap. 9 kan. 13:de sessionen, angående kommunionen).

Alltså äro de troende på grund af det anförda, ännu alltjämt gällande dekretet förpliktade att minst en gång om året mottaga botens och altarets allraheligaste sakrament.

Vid det närmare bestämmandet af hvad som bör förstås med »medveten ålder», hafva dock under tidens lopp uppstått icke så få villfarelser och sorgliga missförhållanden. Det fanns sådana, som ansågo, att det borde förstås annorlunda, när tal blef om altarets sakrament, än när det gällde botens sakrament. Med afseende på skriftermålet afsågo de med medveten ålder den ålder, då man kan skilja mellan ondt och godt och därför också kan göra sig skyldig till något, som är synd; beträffande kommunionen ansågo de, att en högre ålder måtte fordras, där nämligen möjlighet till en bättre förståelse af trossanningarna och till en mera sorgfällig och innerlig förberedelse förelåg. Därigenom kom det sig, att man — allt efter olika platsers sedvänja och de vidkommande människornas uppfattning — snart fordrade en ålder af 10 eller 12 år för den första h. kommunionen, snart åter en ålder af 14 år eller ännu mera, och under tiden höll man barnen eller de unga, som icke hade uppnått den föreskrifna åldern, borta från den h. kommunionen.

Denna sedvänja, som — under sken af att vilja värna det allraheligaste sakramentets värdighet — höll de troende borta från detsamma, blef en källa till mycket ondt. Den unga oskuldsåldern kom att sakna det inre lifvets närande saft, skild som den var från föreningen med Kristus. Däraf kom det sig åter, att ungdomen, som var beröfvad sin bästa hjälp och såg sig omgifven af så många faror, mistade hjärtats renhet och hängaf sig åt synd och last, innan

den ännu hade smakat på de heliga hemligheterna. Äfven om man också lät en omsorgsfullare förberedelse och en generalbikt föregå den första h. kommunionen, hvilket för öfrigt ännu icke ägde rum öfverallt, så är dock förlusten af den första oskulden, en förlust, som möjligen skulle hafva kunnat undvikas genom mottagandet af den h. kommunionen, alltid i högsta grad att beklaga.

Icke mindre förkastligt är det bruk, som råder på flera ställen, att de barn, som ännu icke anammat den första h. kommunionen, icke få gå till skrift, eller att man underlåter att gifva dem absolution. Ty följderna däraf är, att de möjligen komma att längre tid fortlefva i dödssyndens tillstånd, till stor fara för sina själars frälsning.

Men det värsta är, att man på några platser låter de barn, som ännu icke anammat den första h. kommunionen, mottaga vandringsbrödet icke ens när de äro i dödsfara, och att dessa barn, när de dö och begravas med användning af de ceremonier, som brukas vid småbarns begravning, alltså komma att sakna kyrkans förböner.

Till ett sådant oriktigt handlingsätt göra de sig medskyldiga, som hålla mera än nödvändigt på att låta en särskild förberedelse föregå den första h. kommunionen; de lägga möjligen icke märke till, att dessa försiktighetsregler härstamma från Jansenismens villfarelser, för så vidt dessa i den h. kommunionen vilja se en lön för dygden, men icke ett läkemedel mot mänsklig svaghet. Alldeles motsatt

menade dock det h. kyrkomötet i Trient, då det uttalade, att kommunionen är ett »motgift», hvarigenom vi befrias från de dagliga och bevaras för de svåra synderna. Denna lära har nyligen blifvit eftertryckligen inskräpt af den h. concilskongregationen uti dennas kungörelse af den 26 December 1905, genom hvilken tillträdet till den dagliga kommunionen har öppnats för alla utan undantag, både äldre och yngre, blott under de två villkoren, att man är i nådens tillstånd och att man handlar med ett rent syftemål.

Det kan ej heller inses, af hvilken orsak man — då man ju dock i gamla tider utdelade resterna af de heliga gestalterna till själfva de diande barnen — nu skulle fordra en särskild förberedelse af de barn, som befinna sig i första barndomens lyckliga oskuldstillstånd, och som på grund af den nuvarande tidens mångfaldiga faror och snaror i särskild grad behöfva denna hemlighetsfulla måltid.

De här omnämnda missförhållandena härleda sig af att man på oriktigt sätt har velat bestämma, hvad som menas med »medveten ålder», i det man nämligen kräfde en högre ålder för att mottaga den h. kommunionen än för att mottaga botens sakrament. Lateranska mötet fordrar dock en och samma ålder med hänsyn till bägge dessa sakrament, i det att den utan åtskillnad gör mottagandet både af kommunionen och af botens sakrament till en plikt. Följaktligen bör man, på samma sätt som man med afseende på skriftermålet med »medveten ålder» menar den ålder, då barnet kan skilja godt från ondt,

med andra ord, då dess förnuft har nått en viss utveckling, också med hänsyn till den h. kommunionen med »medveten ålder» förstå den ålder, då barnet kan skilja nattvardsbrödet från vanligt bröd, hvilken ålder åter är den, då barnet kan göra bruk af sitt förnuft.

På annat sätt hafva icke de mest framstående tolkare af det lateranska mötets bestämmelser eller dettas samtida uppfattat detta förhållande. Kyrkohistorien afgifver vittnesbörd om att flera synoder och biskopliga kungörelser från tiden kort efter lateranska kyrkomötet, allaredan i det tolfte århundradet, hafva tillåtit barn i sjuårsåldern att anamma den första h. kommunionen. Dessutom föreligger det ett vittnesbörd af den största betydelse, nämligen det af den h. Thomas af Aquin, i hvars skrifter följande står att läsa: »Så snart barnen börja att på ett eller annat sätt göra bruk af sitt förnuft, så att de kunna hysa andakt till detta sakrament (nattvarden), då kan detta sakrament meddelas dem». Detta ställe utlägger Ledesma på följande sätt: »Mot allmänt gällande uppfattning säger jag, att den h. kommunionen bör gifvas till alla dem, som hafva förnuftets bruk, och det så snart de hafva nått därhän; detta gäller till och med, om barnen icke alldeles klart förstå, hvad de göra». — Samma ställe förklarar Vasquez med dessa ord: »Så snart ett barn når till förnuftets bruk, är det genom gudomlig lag förpliktadt därtill, så att icke ens kyrkan kan fritaga det därifrån». — Detsamma lär den h. Antonin, som skrif-

ver: »När ett barn är i stånd att begå en dödssynd, då är det förpliktadt att mottaga skriftermålet och följaktligen också kommunionen». — Också kyrkomötet i Trient tvingar till denna slutledning. Ty där det uttalar, att »småbarn, som ännu icke hafva förnuftets bruk, icke äro förpliktade att anamma den h. kommunionen», anför det som enda grund därtill den omständigheten, att de icke kunna synda. »De äro ju nämligen», säger det, »i denna ålder icke i stånd till att mista den af Gud mottagna nåden.» Däraf framgår, att det är kyrkomötets uppfattning, att barn behöfva kommunionen och äro förpliktade att mottaga den på det utvecklingsstadium, där de äro i stånd till att genom synden mista Guds nåd. Härmed öfverensstämmer också, hvad det i Rom under påfven Benedikt XIII hållna kyrkomötet uttalar, nämligen att förpliktelsen att mottaga den h. kommunionen börjar, »så snart gossarna och flickorna komma till medveten ålder, d. v. s. till den ålder, då de äro i stånd att skilja nattvardsbrödet, som icke är annat än Jesu Kristi sanna lekamen, från vanligt bröd och veta att närma sig Herrens altare med erforderlig fromhet och andakt». Den romerska katekesen säger slutligen, att »ingen bättre än fadern eller prästen, för hvilken barnen bekänna sina synder, kan bestämma i hvilken ålder de skola mottaga de heliga hemligheterna. *Deras* sak är det att undersöka, om de hafva nått till en viss förståelse af detta underbara sakrament och om de längta efter detsamma».

Af allt detta framgår, att den ålder, som fordras för att mottaga den h. kommunionen, är den, då barnet kan skilja nattvardsbrödet från vanligt naturligt bröd, så att det med andakt kan närma sig altaret. Alltså fordras det icke någon uttömmande kännedom om trossanningarna, utan kunskap om de viktigaste sanningarna allena är tillräcklig; ej heller kräves det förnuftets fulla bruk; en viss början i detta hänseende är tillräckligt. Därför är det alldeles förkastligt att förlägga kommunionen utöfver denna tidpunkt och att fordra en mognare ålder för att kunna anamma den, mot hvilket tillvägagångssätt också den apostoliska stolen upprepade gånger uttalat sig. Genom ett bref, som kardinal Antonelli den 12 Mars 1866 sände till de franska biskoparna, klandrade Pius IX, salig i åminnelse, mycket bestämdt det bruk, som insmugit sig i enstaka biskopsdömen, nämligen att utsätta den första h. kommunionen till en mognare och närmare bestämd ålder. Den h. concilskongregationen ändrade den 15 Mars 1851 den anordning i provinsialkonciliet i Rouen, som förbjöd att låta barn under 12 år gå till den h. kommunionen. På samma sätt handlade den nuvarande Sakramentskongregationen i en sak af den 25 Mars 1910 rörande biskopsdömet Strassburg; då det i denna rörde sig om, huruvida barn på 12 eller 14 år kunde meddelas den första h. kommunionen, svarade kongregationen: »Gossar och flickor böra meddelas den första kommunionen, när de nått till medveten ålder eller till förnuftets bruk».

Efter att hafva underkastat allt detta en mogen öfvervägning, har nuvarande Sakramentskongregationen på sitt plenimöte den 15 Juli 1910 angående barnens första kommunion fastställt följande norm, som skall hafva giltighet öfverallt och som har till ändamål att afskaffa ofvan omtalade missförhållanden och att åstadkomma, det barnen redan från den späda åldern blifva förenade med Kristus och komma att lefva hans lif och därigenom finna ett värn emot förärfvets smitta.

I. Den till mottagandet af botens och altarets allraheligaste sakrament erforderliga åldern är den ålder, då barnet börjar att bruka sitt förnuft, d. v. s. något före eller något senare än det sjunde året. Från denna tid börjar förpliktelsen att uppfylla det dubbla påbudet om skriftermålet och kommunionen.

II. För det första skriftermålet och den första kommunionen fordras icke någon fullständig och uttömmande kännedom om den kristna läran. Men barnet må längre fram lära sig hela katekesen, så godt som dess fattningsgåfva efter hand tillåter det.

III. För att barnet på ett rätt sätt må kunna förbereda sig till den h. kommunionen, fordras det blott en sådan kännedom om religionen, att det samma i förhållande till sin förmåga uppfattar de tros-lärdomar, som äro obetingadt nödvändiga till salighet, och att det kan skilja nattvardsbrödet från vanligt bröd, så att barnet således må kunna närma sig Herrens altare med en emot dess ålder svarande andakt.

IV. Barnets förpliktelse att mottaga botens och

altarets allraheligaste sakrament faller särskildt tillbaka på dem, åt hvilka barnet är anförtrodt, d. v. s. föräldrarna, biktfadern, lärarna och kyrkoherden. Enligt den romerska katekesen är det fadern (eller den som träder i hans ställe) och biktfadern, som böra bestämma, när barnet skall anamma den första h. kommunionen.

V. En eller flera gånger om året böra kyrkoherdarna anordna en allmän kommunion för barnen och icke blott låta förstkommunikanterna deltaga däri utan äfven andra barn, som med sina föräldrars eller sin biktfaders samtycke — såsom ofvan blifvit sagdt — redan tidigare hafva mottagit den första h. kommunionen. För båda slagen af dessa barn skola förut några dagar i följd hållas undervisande och förberedande föredrag.

VI. De som hafva med barnen att göra, böra af all förmåga verka därhän, att barnen efter den första h. kommunionen oftare närma sig Herrens bord, ja, om möjligt hvar dag, såsom det är Jesu Kristi och vår moder kyrkans önskan, och att de göra det med en mot deras ålder svarande andakt. De böra icke heller glömma den allvarliga plikt, som hvilat på dem i det afseende, att de hafva att sörja för att barnen också framdeles fortsätta att deltaga i religionsundervisningen, eller att de åtminstone på annat sätt få den erforderliga religiösa undervisningen.

VII. Sedvänjan att icke låta barnen gå till skrift och att icke vid något tillfälle gifva dem absolution, till och med om de hafva nått till förnuftets bruk,

är alldeles förkastlig. Därför är det vederbörande biskopars plikt, till och med genom användande af de i den kanoniska rätten föreskrifna medel, att sörja för, det denna sedvänja fullständigt afskaffas.

VIII. Det är ett stort missförhållande att icke gifva barn det heliga vandringsbrödet och den sista smörjelsen, när de hafva nått till förnuftets bruk, eller att begrafva dem med de ceremonier, som användas vid småbarns begrafning. Biskoparna böra med stränghet förfara mot dem, som icke upphöra med detta förfaringssätt.

Alla dessa bestämmelser, som kardinalerna af denna heliga Kongregation hafva träffat, har vår Helige Fader Påfven Pius X godkänt i en audiens af den 7 Augusti och på samma gång förordnat, att det föreliggande dekretet skulle utgifvas och offentliggöras. Alla biskopar har han ålagt att bringa det icke blott till kyrkoherdarnas och det öfriga prästerskapets kännedom, utan också till allmänhetens, inför hvilken det mot påsktiden skall uppläsas på modersmålet. Slutligen är det biskoparnas plikt att hvart femte år, samtidigt med berättelsen om öfriga förhållanden inom stiftet, också till den h. stolen meddela, huru detta dekret blifvit iakttaget.

Alla häremot stridande bestämmelser träda härmed ur kraft.

Gifvet i Rom den 8 Augusti 1910.

D. Kardinal Ferrata,
Prefekt.

TH. GIUSTINI,
Sekreterare.

På grund af detta den Helige Fadern Pius X:es dekret uppsätta vi tills vidare följande bestämmelser:

I. Dekretet skiljer emellan barnens privatkommunion och deras gemensamma eller generalkommunion.

II. Det kan icke förvägras föräldrarna att under de i dekretet fordrade villkoren låta sina barn privat anamma den h. kommunionen. Dessa villkor äro: a) nådens tillstånd, b) kännedom om den h. kommunionens betydelse, c) kunskap om och förstäelse af grundsanningarna i vår h. religion, d) en mot barnens ålder svarande andakt och en ren afsikt.

Denna barnens privatkommunion äger utan någon särskild högtidlighet rum samtidigt med de vuxnas kommunion.

III. Den gemensamma eller generalkommunionen, uti hvilken de barn deltaga, som för första gången anamma detta heliga sakrament eller hittills blott privat hafva mottagit detsamma, skall äga rum vid påsktiden på förut brukligt sätt och med iakttagande af hittills bruklig yttre högtidlighet.

Denna generalkommunion skall, liksom förut, föregås af en ordnad undervisning.

Tills vidare hafva de barn tillträde till generalkommunionen, hvilka före 1 April samma år hafva fyllt tolf år.

Alla barn skola naturligtvis äfven efter generalkommunionen fortsätta att deltaga i religionsundervisningen.

IV. Ända tills de lämna skolan, föras barnen oftare gemensamt till den h. kommunionen.

V. Barn, som hafva kommit till bruk af sitt förnuft, skola, om de svårt insjukna, meddelas de h. dödssakramenten och, i händelse af dödsfall, begravas såsom vuxna.

Stockholm den 2 Februari 1912.

✠ *ALBERTUS,*

Biskop af Doliche,

Apostolisk Vikarie för Sverige.

THE HISTORY OF THE

REIGN OF CHARLES THE FIRST

BY JOHN BURNET

IN TWO VOLUMES

LONDON

Printed by J. Sturges, in Strand

1724

Price 1s. 6d.

By the Author

of the History of the

Reign of King Charles the

First

By JOHN BURNET

of the History of the

Reign of King Charles the

First

By JOHN BURNET

of the History of the

Reign of King Charles the

UNIVERSITETSBIBLIOTEKET, LUND

15000

400841497